

Phát triển các hoạt động khoa học - công nghệ tại Học viện Ngân hàng

TS. NGUYỄN THU HIỀN

Học viện Ngân hàng

Những năm gần đây, các hoạt động khoa học- công nghệ tại Học viện Ngân hàng (HVNH) có những bước phát triển mạnh mẽ cả về chiều rộng lẫn chiều sâu. Hoạt động khoa học- công nghệ đã có những đóng góp quan trọng vào nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên trong nhà trường cũng như khẳng định và nâng cao uy tín, vị thế của HVNH trong khối các trường kinh tế. Xác định phát triển các hoạt động khoa học- công nghệ là nhân tố song hành cùng với hoạt động đào tạo, quyết định đến chất lượng đào tạo, đồng thời là nhân tố để khẳng định vị thế của nhà trường, góp phần đưa giáo dục đại học của Việt Nam dần hội nhập với khu vực và thế giới, hoạt động khoa học- công nghệ của HVNH được đẩy mạnh trên tất cả các hướng, từ NCKH giáo dục, nghiên cứu phục vụ xây dựng đường lối chính sách phát triển đất nước, nghiên cứu ứng dụng và phát triển công nghệ, hợp tác quốc tế trong các hoạt động khoa học- công nghệ.

Với bề dày trên 50 năm xây dựng và phát triển, công tác nghiên cứu khoa học (NCKH) nói riêng và các hoạt động khoa học- công nghệ nói chung luôn được HVNH quan tâm phát triển, coi giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ là nhiệm vụ song hành và ưu tiên hàng đầu. Triển khai thực hiện chủ trương và chính sách của Đảng và Nhà nước về khoa học và công nghệ, các hoạt động khoa học- công nghệ tại HVNH trong năm (05) năm gần đây đã được đẩy mạnh trên tất cả các hướng, từ NCKH giáo dục, nghiên cứu phục vụ xây dựng đường lối chính sách phát triển đất nước, nghiên cứu ứng dụng và phát triển công nghệ.

Phát triển các hoạt động khoa học- công nghệ trong đội ngũ cán bộ, giảng viên

Với đặc thù là một trường của Ngành Ngân hàng, đồng thời chịu sự quản lý nhà nước về giáo dục của Bộ Giáo dục và Đào tạo, việc xây dựng và triển khai hoạt động khoa học và công nghệ của HVNH không những phải đáp ứng các tiêu chuẩn về khoa học và công nghệ đối với một trường đại học mà còn phải thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu theo trọng tâm nghiên cứu của ngành Ngân hàng. Thêm vào đó, với những thay đổi trong chương trình đào tạo nhằm thực hiện Chiến lược phát triển HVNH đến năm 2020 đã được Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam phê duyệt, thực hiện đào tạo đáp ứng nhu cầu xã hội, đòi

hỏi hoạt động khoa học và công nghệ của HVNH vừa phải theo hướng chuyên sâu, vừa phải mở rộng sang các lĩnh vực khác, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo các chuyên ngành mới của HVNH.

Để thực hiện được mục tiêu này, HVNH đã triển khai nhiều biện pháp tích cực. Nhằm động viên toàn thể cán bộ, giảng viên, nghiên cứu viên tham gia vào hoạt động khoa học- công nghệ của nhà trường, Hội đồng Khoa học và Đào tạo (KH&ĐT) HVNH đã ban hành qui định về hoạt động NCKH, theo đó qui định cụ thể nhiệm vụ NCKH cho mỗi cán bộ, giảng viên. Phát huy kiến thức, năng lực nghiên cứu của đội ngũ giảng viên, hàng năm, dựa trên định hướng hoạt động khoa học công nghệ của ngành Ngân hàng, HVNH thông báo đến các đơn vị trong toàn Học viện để các đơn vị nghiên cứu và đề xuất NCKH; Hội đồng KH&ĐT HVNH tổ chức xét duyệt các đề xuất và giao cho chủ nhiệm có đủ năng lực và uy tín triển khai. Việc triển khai các hoạt động NCKH trong đội ngũ cán bộ, giảng viên theo hướng này đã mang

lại hiệu quả rõ rệt: Chất lượng các đề tài được nâng lên; các đề tài do các giảng viên đăng ký thực hiện gắn với chuyên môn giảng dạy của mình nên chất lượng giảng dạy của đội ngũ giảng viên nâng cao, các bài giảng luôn được cập nhật kiến thức mới gắn với thực tiễn....

Việc triển khai nghiên cứu thực hiện các đề tài cấp Học viện và cấp Ngành đã giúp đội ngũ cán bộ, giảng viên HVNH cập nhật được những kiến thức mới phục vụ cho công tác giảng dạy, tích lũy kinh nghiệm nghiên cứu. Các đề tài này cũng là nguồn quan trọng để đội ngũ cán bộ, giảng viên đăng tải các bài báo khoa học, công bố các kết quả nghiên cứu của mình, qua đó, rèn luyện và củng cố kỹ năng viết, đồng thời nâng cao uy tín khoa học của từng cá nhân cũng như của Học viện. Vì vậy, uy tín khoa học của Học viện ngày càng được nâng cao, HVNH được NHNN tin tưởng giao phó thực hiện nhiều đề tài cấp Ngành, đồng thời, các nhà giáo, nhà khoa học uy tín của Học viện đã tham gia đấu thầu và được giao chủ trì triển khai 02 đề tài NCKH cấp Nhà

Bảng 1. Số lượng đề tài NCKH của cán bộ, giảng viên và kết quả nghiệm thu

Năm	2009	2010	2011	2012	2013
Cấp Nhà nước			1	1	
Trong đó đạt loại XS, Giỏi			1	1	
Cấp Ngành	3	2	2	14	8*
Trong đó đạt loại XS, Giỏi	2	1	1	12	
Cấp Học viện	5	6	6	38	21
Trong đó đạt loại XS, Giỏi	3	3	2	14	17
Tổng số	8	8	9	53	29

*Đề tài giao 2013 chưa tổ chức nghiệm thu

Nguồn: Phòng Tổng hợp- Xuất bản HVNH

nước. Hai đề tài cấp Nhà nước đã được các chủ nhiệm đề tài thực hiện, hoàn thành đúng tiến độ và được đánh giá cao với kết quả nghiệm thu đạt loại xuất sắc. Những kết quả này đã khẳng định vai trò của Nhà trường đối với sự phát triển của ngành Ngân hàng và đất nước, góp phần nâng tầm vị thế của Nhà trường trong lĩnh vực Khoa học Công nghệ. Các đề tài NCKH của cán bộ, giảng viên thể hiện đúng mục tiêu kinh tế ứng dụng, tập trung hơn vào các vấn đề có tính thời sự về kinh tế- xã hội của đất nước, của Ngành Ngân hàng.

Một số đề án của các đơn vị thực hiện đã góp phần cải tiến hiệu quả hoạt động quản lý tại HVNH như đổi mới hoạt động thông tin thư viện, xây dựng học liệu mở tạo điều kiện thuận lợi cho việc học tập của sinh viên cũng như giảng dạy và nghiên cứu của cán bộ giảng viên. Hay đề án “Xây dựng hệ thống cổng thông tin cho Học viện Ngân hàng” đã hoàn thành và đưa vào vận hành trong thực tế. Bước đầu, việc hướng dẫn cho cán bộ, giảng viên trong học viện sử dụng và quản lý website của từng đơn vị đã mang lại kết quả khả quan, giúp các đơn vị chủ động trong việc công khai thông tin hoạt động của mình, đồng thời trang chủ website HVNH cũng có giao diện đẹp, sinh động, luôn được cập nhật.

Hoạt động khoa học thường xuyên khác của cán bộ, giảng viên HVNH là viết báo, bao gồm viết các bài báo khoa học đăng trên các tạp chí chuyên

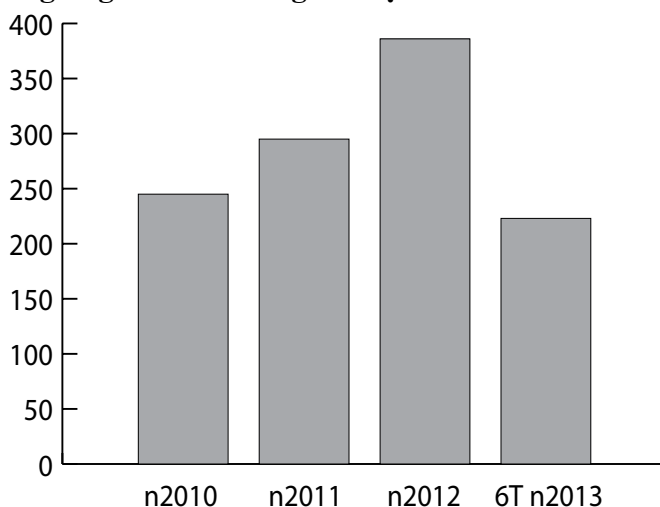
ngành trong và ngoài nước và viết các bài báo khoa học đăng trên các kỷ yếu của các tọa đàm, hội thảo trong và ngoài trường. Đây là hoạt động hỗ trợ tích cực cho hoạt động đào tạo, qua đó nâng cao kỹ năng NCKH cho đội ngũ cán bộ, giảng viên. Thông qua các bài báo, các cán bộ giảng viên đã thể hiện năng lực chuyên môn, kỹ năng nghiên cứu của mình, các bài báo này cũng là những tài liệu tham khảo chuyên sâu trong công tác giảng dạy tại các nhà trường, nâng cao uy tín khoa học của cá nhân tác giả cũng như uy tín của Học viện trong các lĩnh vực nghiên cứu.

Nhằm phát triển các diễn đàn khoa học để trao đổi và xây dựng các ý kiến đóng góp cho các vấn đề mang tính thời sự, HVNH đã đẩy mạnh hoạt động tổ chức hội thảo khoa học, tọa đàm khoa học và các hội nghị khoa học. Thông qua các hoạt động này, Học viện đã thu hút sự tham gia của các nhà khoa học, các chuyên gia kinh tế trong và ngoài ngành, cung cấp cho ngành, cho xã hội và đặc biệt là cho đội ngũ cán bộ, giảng viên Học viện những thông tin đa chiều về các vấn đề “nóng” của Ngành, của nền kinh tế, giúp các cán

bộ, giảng viên nhà trường có thêm nhiều cơ hội tiếp xúc, học hỏi các chuyên gia trong việc nhìn nhận, đánh giá về các vấn đề của thực tiễn trên nhiều góc độ. Các hội thảo, tọa đàm khoa học do Học viện tổ chức đã được đánh giá cao, được nhiều nhà báo quan tâm tham dự, đưa tin, giúp cho xã hội hiểu rõ hơn về công tác điều hành chính sách của Ngành, góp phần định hướng dư luận về các chính sách điều hành của NHNN trong giai đoạn gần đây. Những hội thảo này cũng là diễn đàn trao đổi cho các nhà khoa học trong và ngoài HVNH về các vấn đề thời sự nổi lên trong lĩnh vực tài chính ngân hàng và nền kinh tế hiện nay.

Phát triển hợp tác quốc tế trong hoạt động khoa học- công nghệ là một hướng được Ban Giám đốc HVNH quan tâm triển khai nhằm tiếp thu, học hỏi kinh nghiệm NCKH của các trường đại học quốc tế, vừa tranh thủ sự giúp đỡ của các đối tác trong

Hình 1. Tổng số bài viết, bài báo của cán bộ, giảng viên HVNH giai đoạn 2007 – 2012

Nguồn: Phòng Tổng hợp- Xuất bản HVNH

Đánh giá về hoạt động khoa học- công nghệ của HVNH, NGND. PGS. TS Tô Ngọc Hưng- Bí Thư Đảng ủy, Giám đốc HVNH nhấn mạnh: Hoạt động khoa học- công nghệ tại HVNH trong giai đoạn vừa qua đã thu được những thành công đáng khích lệ. Điều đó góp phần quan trọng trong việc định vị uy tín của HVNH trong lĩnh vực hoạt động khoa học- công nghệ ngành. Trong thời gian tới HVNH sẽ tiếp tục đẩy mạnh hoạt động khoa học- công nghệ để góp phần phát triển đội ngũ nhân lực xây dựng đất nước.

triển khai các hoạt động khoa học- công nghệ tại HVNH. Tháng 6/2009, HVNH đã phối hợp với Đại học Birmingham (Vương quốc Anh) và Ủy ban Chứng khoán Nhà nước tổ chức Hội thảo khoa học Quốc tế với chủ đề “Khủng hoảng kinh tế thế giới và giải pháp cho ngành Tài chính- Ngân hàng Việt Nam”- một chủ đề mang tính thời sự vào thời điểm tổ chức, thu hút sự tham gia của nhiều chuyên gia quốc tế và trong nước, các nhà quản lý. Từ thành công của Hội thảo này, tháng 9/2010, HVNH phối hợp với Đại học Cao Hùng- Đài Loan và Sở Giao dịch chứng khoán, tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế “Các sản phẩm phái sinh chứng khoán” với sự tham gia của các đại biểu là các chuyên gia, nhà nghiên cứu, nhà quản lý đến từ các cơ quan quản lý, trường đại học, Sở Giao dịch chứng khoán Hà Nội và Đại học Cao Hùng- Đài Loan, thu hút sự quan tâm của lãnh đạo ngành Tài chính- Ngân hàng và giới truyền thông, mở ra tiền đề phát triển cho các diễn đàn khoa học do HVNH tổ chức sau này.

Việc hợp tác quốc tế trong các hoạt động khoa học- công nghệ tại HVNH còn được triển khai dưới nhiều hình thức như hợp tác nghiên cứu, trao đổi các sản

phẩm NCKH, trao đổi giảng viên, các đối tác quốc tế tham gia đào tạo giảng viên, tham gia nghiên cứu một vấn đề cụ thể dưới hình thức triển khai dự án, điều tra, tư vấn, tham gia hợp tác đào tạo... Cụ thể như hợp tác trong nghiên cứu và trao đổi giảng viên, trao đổi các sản phẩm NCKH đã được triển khai giữa HVNH và Học viện Tài chính trực thuộc Chính phủ Liên bang Nga; hợp tác NCKH với Đại học Kinh tế- Luật Berlin (Đức), đang triển khai các dự án về khoa học- công nghệ với một số trường đại học ở các nước châu Âu như Hà Lan, Thụy Điển, Thụy Sĩ... Ban lãnh đạo HVNH đã và đang chủ động tìm kiếm, triển khai các mối quan hệ hợp tác trên lĩnh vực khoa học và công nghệ nhằm phát triển hơn nữa các hoạt động khoa học- công nghệ của nhà trường. Các đối tác của HVNH trong thời gian qua bao gồm cả các trường đại học, các tổ chức quốc tế như ADB, WB... Các hoạt động hợp tác quốc tế về khoa học và công nghệ đã góp phần nâng cao năng lực, uy tín của nhà trường, hướng tới cộng đồng khoa học quốc tế.

Các hoạt động khoa học- công nghệ đối với sinh viên

Gắn đào tạo với NCKH là

một chủ trương được Ban Giám đốc HVNH quán triệt đến từng cán bộ, giảng viên, trong đó, đẩy mạnh NCKH của sinh viên trong quá trình học tập tại Học viện luôn được quan tâm và triển khai qua nhiều kênh, dưới nhiều hình thức như thành lập Câu lạc bộ Sinh viên NCKH, hình thành các nhóm sinh viên NCKH, các câu lạc bộ gắn với chuyên ngành đào tạo tại Học viện như Câu lạc bộ Nhà Ngân hàng tương lai (Khoa Ngân hàng), Câu lạc bộ Chứng khoán, Câu lạc bộ Tin học, Câu lạc bộ Kỹ năng kinh doanh... Các câu lạc bộ sinh viên là đầu mối triển khai nhiều hoạt động khoa học- công nghệ tại các khoa chuyên ngành như hội thảo sinh viên, tọa đàm, các cuộc thi gắn với những tình huống đòi hỏi các sinh viên phải nắm vững kiến thức cơ bản cũng như cập nhật được các kiến thức, thông tin mới, đồng thời thể hiện các kỹ năng mềm của mình khi phải vận dụng các kiến thức đã được học, cập nhật những qui định mới liên quan đến tình huống để giải quyết các tình huống đặt ra, thuyết phục Ban giám khảo là các nhà quản trị, các chuyên gia trên các lĩnh vực chuyên môn.

Để phát triển hoạt động NCKH trong sinh viên, đầu

mỗi năm học, phòng chức năng (phòng Tổng hợp & Xuất bản) xây dựng kế hoạch đăng ký đề tài NCKH gửi các khoa để triển khai tới sinh viên. Sau khi sinh viên đăng ký, những đề xuất sẽ được xét duyệt bởi Hội đồng khoa học cấp Tiểu ban (thuộc các khoa, bộ môn), trước khi giao cho giảng viên hướng dẫn và sinh viên thực hiện. Sản phẩm cuối cùng sẽ được Hội đồng KH&ĐT HVNH nghiệm thu sau khi đã xét duyệt chi tiết ở các khoa, bộ môn. Nhờ có quy trình chuẩn hóa này, hoạt động NCKH sinh viên vì thế đã có sự tăng trưởng đều đặn trong nhiều năm.

Kết quả ghi nhận trong những năm trở lại đây, đề tài NCKH sinh viên luôn đạt yêu cầu của HVNH cũng như Bộ GD&ĐT cả về mặt chất lượng và thời gian, đặc biệt năm nào HVNH cũng dành được giải thưởng NCKH sinh viên cấp Bộ. Năm 2012, HVNH là trường đại học khối kinh tế duy nhất toàn miền Bắc lọt vào vòng 2 “Giải thưởng tài năng khoa học trẻ Việt Nam” dành cho sinh viên và đạt Giải Nhì cấp Bộ. Năm 2013, với việc đạt 02 giải Ba và 01 giải khuyến khích, HVNH tiếp tục là một trong những trường đại học nổi bật trong hoạt động NCKH sinh viên.

Các công trình khoa học của sinh viên HVNH ngày càng bám sát các trọng tâm nghiên cứu của HVNH, phù hợp với định hướng phát triển của nhà trường, gắn với chuyên ngành được đào tạo và các vấn đề nóng của Ngành. Một số đề tài

Bảng 2. Số lượng đề tài NCKH sinh viên thực hiện hàng năm

	2009	2010	2011	2012	2013	Tổng cộng
Cấp HVNH	83	86	51	34	40	371
Số SV tham gia	302	313	402	315	515	2302

Nguồn: Phòng Tổng hợp- Xuất bản HVNH

Bảng 3. Số lượng đề tài và sinh viên đạt giải cấp học viện, cấp Bộ

Năm	Số đề tài đạt giải cấp HV	Số SV đạt giải cấp HV	Số đề tài đạt giải cấp Bộ	Số SV đạt giải cấp Bộ
2009	29	80	6	15
2010	30	86	4	12
2011	30	85	3	11
2012	32	108	4	12
2013	34	101	3	10
Tổng	204	590	30	89

Nguồn: Phòng Tổng hợp- Xuất bản HVNH

được đánh giá cao về tính thời sự cũng như thể hiện được kiến thức lý luận và thực tiễn vững vàng của sinh viên ngay từ khi còn trên ghế nhà trường như: “Nghiên cứu các giải pháp đổi mới cơ cấu hệ thống NHTM phù hợp với cơ cấu phát triển kinh tế, đáp ứng yêu cầu hội nhập và phục vụ công nghiệp hóa- hiện đại hóa đất nước”; “Đánh giá tác động của cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu đối với hệ thống NHTM Việt Nam”; “Đổi mới điều hành chính sách tiền tệ, chính sách tỷ giá, chính sách tín dụng, trong điều kiện hội nhập quốc tế với nguyên tắc điều hành thận trọng, linh hoạt và hiệu quả trên nền tảng các công cụ chính sách tiền tệ hiện đại”... Trên cơ sở những nghiên cứu này, các sinh viên đã viết những bài báo được đăng trên các tạp chí chuyên ngành có uy tín. Chỉ riêng giai đoạn 2008- 2012, nhóm các sinh viên NCKH đã có 126 bài viết được đăng tải trên các tạp chí chuyên ngành, chưa kể hàng

trăm bài viết của các sinh viên tham gia hội thảo khoa học sinh viên, tọa đàm sinh viên theo các chủ đề nghiên cứu.

Để thực hiện thành công Chiến lược phát triển HVNH đến năm 2020, đưa HVNH trở thành một trường đại học lớn, một địa chỉ tin cậy về đào tạo và NCKH trong lĩnh vực tài chính- ngân hàng ngang tầm khu vực, Ban Giám đốc Học viện đã cụ thể hóa từng lộ trình cụ thể và quán triệt đến từng cán bộ, giảng viên, trong đó, phát triển các hoạt động khoa học- công nghệ trong nhà trường là một nhiệm vụ trọng tâm; phát triển, nâng cao chất lượng giảng viên, nâng cao chất lượng đào tạo thông qua các hoạt động khoa học- công nghệ. Những thành công trong hoạt động khoa học- công nghệ của nhà trường những năm qua đặt nền tảng quan trọng cho phát triển hoạt động này ở những năm tiếp theo, góp phần thực hiện mục tiêu gắn đào tạo với NCKH, đào tạo đáp ứng nhu cầu xã hội. ■